

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

ערש"ק פרשת "מקץ" כז' בכסלו תשע"ב

גליון מס' 300

שבית מברכין זוו"ש טבת
ה'תש"ס יום ראשון
המועדי: בשעה 7 בבוקר
20 דק' ו' 17 ז"ו

"אור הזנוכה"

לאחר הגלגולים הרבים שעבר יוסף הצדיק ובכללם נמכר ד' פעמים, ישב בבית האסורים י"ב שנים, בזיונות והכפשות ועוד כהנה וכהנה מרורים, מינים ממינים שונים, נקרא הוא ביום ראש השנה אל פרעה. אותו פרעה הרשע שעשה עצמו לאלוה, חלם חלום: שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר הנאכלות על ידי שבע פרות רעות מראה ודקות בשר. ולאחר שהקיץ משנתו אף על פי חלומו המוזר, מממהר הוא להדק את ראשו לכריתו, שחלילה לא יהיה הפסק בכדי שיעור אמירת "שלום עליך רבי" בשנתו העריבה. והנה חלום שני שדומה לראשון אך הפעם עם שיבולים. גם כעת מחזיק פרעה במעשהו הראשון וממהר לנוס את שנתו - "ויהי בבוקר ותפעם רוחו", או אז נזכר סוף סוף שיש לחלום משמעות ואי אפשר לעבור על כך לסדר היום. לאחר שחרטומיו ניסו זה בכה וזה בכה ואף פיתרון לא הניח את דעתו, מגלים לאוזנו את שימעו של יוסף הצדיק שיודע חלום לפותרו על מכוננו. יוסף, כפי שכבר הקדמנו ואמרנו, מופיע לפניו ועל אתר פותר את החלום, לא לפני שאינו שוכח להזכיר, שלולא ה' שיהיה בעזרו, לא יוכל לעשות מאומה! פרעה הרשע נאלץ בעל כורחו ושלא בטובתו לשמוע מפי יוסף הצדיק שיש מנהיג לבירה, יש בורא לעולם ורק בכוחו ומכוחו אפשר לעשות ולפעול, ואף לשמוע חלום לפתור אותו... לאחר שפתר את החלום שבא לרמוז על שנות השובע שיהיו בארץ, אולם לאחר מכן שנות רעב אשר תגברנה על שנות השובע, מוסיף יוסף ואומר מספר מילים: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים, יעשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ וגו' ויצברו בר תחת יד פרעה אוכל בערים ישמרו". והמפרשים התחבטו ודנו כיצד ואיך ובעצם מי ביקש זאת מיוסף להיות יועץ ולהתחיל להורות ולכוין ולומר מה לעשות וכיצד לסדר העניינים, כל מה שביקשו ממנו היה לפתור את החלום ותו לא. אכן שאלה קשה!!! אכן שבעים פנים לתורה, אך אנו נאמר תירוץ אחד ומוסרו בצידו: יוסף הצדיק אכן הבין והבחין שבמקום שאין איש, אזי חובה עליו לפעול ולעשות, לכוון ולייעץ, לא עת היא לחשות! אם ה' נתן את היכולות והכישורים, אזי צריך להוציאם אל הפועל, גם אם זה לא כל כך נעים, גם אם רימו גבה ויתמהו בקול גדול! ועתה - אלינו. תורתנו, תורת חיים ומוסריה המה נצחיים. כאשר בימים אלו יושבים אנו, מזמרים ומשבחים על הניסים ועל הנפלאות, כאשר הנרות דולקים והלבבות פתוחים, כאשר אור האמונה בוקע בבית כל היהודים - גם הרחוקים, שומה עלינו לדעת לפתוח את חרצובות פינו, בעבודה עם המעסיקים, בבניין עם השכנים, או במפגש אקראי עם חברים. לא לחינם שאירנו ה' יתברך בדור של תהפוכות לשאת את דגל ה' ותורתו בראש כל חוצות, זכור ושמור רצו היוונים למחוק ואנו את אור השבת והאמונה, נדליק בראש כל חוצות, גם אם לא ביקשו מאיתנו, גם אם לא פנו אלינו. כל יהודי באשר הוא, בתוך תוכו מאמין הינו, וישמח לשמוע דברי אלוקים חיים. ולנו לא נותר אלא ניצוץ קטן להדליק עד שהשלהבת - שלהבת האמונה במהרה תהיה עולה לה, מעצמה!

הישועה בדרך

על יוסף הצדיק עברו שנים עשרה שנים לא קלות. חושך וצלמוות אפפו אותו באחד המרתפים בכלא במצרים. אם היו שואלים את יוסף הצדיק רגע לפני גאולתו, רגע לפני העלתו מבור תחנית לרום המעלה - למלוך על כל ארץ מצרים, אם יודע הוא כיצד הקב"ה ישתבח שמו לעד ישים קץ לייסוריו, מסתבר שהוא לעולם לא היה מעלה על דעתו צורת ישועה שכזאת, שפרעה יחלום חלומות כה מוזרים, ואף אחד מחכמי וחרטומי מצרים לא ימצא פיתרון שיישב את דעתו של פרעה, ויזדמן שר המשקים שבדרך לא דרך היה אסור תקופה עם יוסף הצדיק בבית האסורים ונוכח לדעת שבכוחו לפתור חלום, ויספר לפרעה אודות יוסף, ועוד אירועים והתרחשויות שיובילו את יוסף להיות משנה למלך, שאין אדם שירים את ידו ואת רגלו ללא רשותו. הקב"ה ישתבח שמו לעד, הוא עילת העילות וסיבת הסיבות, השולט בכל העולם ומנהיג אותו כרצונו. פעמים רבות שולח ה' יתברך לנו את הישועה בדרך שלא חלמנו שכן תגיע ישועתנו. ובואו תקראו סיפור נפלא. סיפור אחד המוהלים המפורסמים על מקרה שקרה עימו. היה זה יום עמוס אצלו בבריתות. בשעה שבע וחצי שוקעת החמה (ואחרי השקיעה אסור לעשות ברית מילה) והברית האחת לפני האחרונה, הסתיימה בשבע ורבע. אף רץ אותו מוהל מיומן עם משמשו לעבר המכונית, ופתחו בדהרה לעבר היעד. משוה גרם למכונית לעצור בשולי הדרך, היה זה פנצ'ר... מבט מהיר בשעון הראה שעוד עשר דקות שקיעה. בחיפזון הם עצרו את אחת המכוניות, נכנסו אליה והורו לנסוע. הנהג "החסוף" לא ידע אם לצחוק או לבכות, אך הסבר מהיר של המוהל, הבחיר את העניין. ארבע דקות לפני השקיעה המוהל מגיע לאולם. בצורה מיומנת ומהירה התינוק נימול דקה לפני השקיעה! יצא המוהל מרוגש ובירך את הנהג "החסוף" שהיה רווק בן ארבעים וחמש, בזיווג הגון ובבן זכר עוד השנה. כעבור שנה, מקבל המוהל טלפון ומי על הקו? הנהג "החסוף" שרצה להזמין את המוהל לברית בנו. אם היו שואלים את אותו נהג: הידעת מאין תבוא ישועתך? הוא מעולם לא היה מעלה על דעתו שכך יתנהל העניין. אחים ואחיות יקרים, נקבל את מאורעות החיים בשמחה ובאמונה, ונזכה לגאולה ולישועה.

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
17:59	17:21	16:19	ת"א
17:49	17:21	16:05	י-ם
17:44	17:19	16:09	חיפה
17:49	17:23	16:23	כ"ש

הפסרת השבוע:
"רוני ושמוח"

מטעמים לשבת

"האיש אשר על בית יוסף" (בז, י"ט)

"האיש אשר על בית יוסף" היה מנשה, בנו של יוסף. ידוע ידע שהאחים הקדושים הם דודיו. מה חשב כשהתנכר אליהם אביו, מה חשב כשהאשימם כמרגלים ואסר את שמעון? והוא זה שהיכה את שמעון לפי פקודת אביו, ואסרו! מה חשב כשנצטוו לשים כסף איש בפי אמתחתו, להביכם ולבלבל עליהם את דעתם, ומה חשב כשנצוו לשים את גביע הכסף באמתחת בנימין, והבין שהכוונה להתגולל עליהם בעלילת גניבה! הכתוב עונה על כך: "ויעש, כדבר יוסף אשר דיבר". ופירש השרף מבריסק, מהר"ל דיסקין זצ"ל: הוא חשב דבר אחד בלבד: אבא גדול וחכם ממני, צדיק וקדוש ממני. הוא יודע מה שהוא עושה, ואני אין לי אלא לציית! זה הלך וזו ההוראה, לכולנו, ובכל דבר: אם יש הוראה ויש הכוונה, יש דעת תורה חדה וברורה, עלינו לציית לה בלא סייג, וכל המהרהר אחרי רבו כמהרהר אחר השכינה, וכבר הובטחנו: "כל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל."
(מעין השבוע)

"כל המרחם על הבריות, מרחמין עליו מן השמים" (שבת קנא). זהו שאמר יעקב: השם יתברך יתן בליבכם רחמים, שתרחמו על אחרים - "לפני האיש" - עוד לפני שיתן השם יתברך רחמים בליבו שירחם עליכם, כי אז תהיו בטוחים - "ושלח לכם את אחיכם ואת בנימין" - כי כאשר תרחמו אתם על הבריות - ירחמו עליכם מן השמים...
(מעין של תורה)

"וא-ל שדי יתן לכם רוזמים" (בז, י"ד)

כתב בספר "מענינות הנצח": לכאורה היה צריך לומר "יתן עליכם רחמים", והרי לכך נתכוין שהשם יתברך ירחם עליהם, ולמה אמר "יתן לכם רחמים"? מבאר הרבי משה יחיאל מאז'רוב זצ"ל: הרוצה שירחמו עליו מן השמים, צריך תחילה שיהיה הוא עצמו רחמן, כדרך שאמרו: "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים". אף יעקב אבינו איחל לבניו, שיזכו להיות רחמנים, שיתן הקדוש ברוך הוא להם מידה טובה זו של רחמנות על אחרים, וממילא ירחמו גם עליהם מן השמים...
(תורת הפרשה)

"ויגלו ויזולף שמלותיו ויבוא לפני פרעה" (בא, י"ד)

כתב רבינו לוי בן גרשום זצ"ל, הרלב"ג: אם המתכוון לעמוד לפני מלך בשם ודמ מתייפה ומחליף בגדי, על אחת כמה וכמה שהמתכוון לתפילה יסדר את לבושו ויסדר את הופעתו, וכמו שנאמר: "זה א-לי ואנוהו", אתנאה לפניו!
(מעין השבוע)

"ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענז" (בא, מ"ה)

כתב בספר "מענינות הנצח": שאל האדמו"ר מגור זצ"ל בעל "שפת אמת": לפי תרגומו של רש"י היה ראוי יותר שיקראוהו להיפך "פענח צפנת"? והשיב: יוסף זכה למדרגה זו של גילוי הצפונות, בשכר שהיה מפליג בצניעות ומסתיר צדקתו וקדושתו מעיני הבריות. והיינו, "צפנת" - משום שהצפין מעלותיו, "פענח" - זכה להיות מפענח הצפונות...
(תורת הפרשה)

"וא-ל שדי יתן לכם רוזמים" (בז, י"ד)

כתב בספר "אמרי שפר": אמרו חכמינו:

מזקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

הגאון רבי אלעזר בלגיד זצ"ל, היה רבה של הקהילה הסיציליאנית בטריקלה. בהקדמתו לספר "בית העוזיאלי" סיפר את קורות נדודיו. פעם עצרו השוטרים יהודי, אך הוא הצליח להמלט מידיהם. רדפו אחריו, ותפשוהו. היכוהו נמרצות, חבטוהו באלות והריצוהו לבית הסוהר. זעק היהודי שחף הוא מפשע, וביקש את עזרת אחיו. מה יכולים הם לעשות? באו וסיפרו לרבם. קם רבי אלעזר, הלך לשופט העיר והפיל תחינתו לפניו, שישחררו את העציר. דבריו, שיצאו מן הלב, נכנסו ללב השופט, והורה לשחרר את האיש. למחרת, בבוקר יום השבת, הובהל הרב אל השופט. הוא מצא בלשכתו את המושל הצבאי, שנתן עליו בקולו: איך מלאו ליבו להתערב בסדרי החוק? עליו להשיב מיד את האסיר לכלאו! אמר הרב שהאסיר יצא את העיר, אך המושל הצבאי הורה בחמתו לאסור את הרב ולענותו עד שייסגיר את האסיר. הרב סבל את העינויים בגבורה, ובסופו של דבר שולם הון עתק תמורת שיחרורו. כעבור חודש ימים, מת המושל הצבאי. קרוביו טענו שמת בקפידתו של הרב, וביקשו לגאול את דמו. היה עליו להימלט לסאלוניקי, חסר כל - ומודה לה' על המצוה שהתגלגלה על ידו, לפדות יהודי ממעצר. גם אם במחיר מאסרו ומעמדו וכמו שאמר יהודה ליוסף כשרצה לשבות את בנימין: "ועתה ישב נא עבדך תחת הנער!"

(מעין השבוע)

הגאון רבי מוסה הכהן זצ"ל, אביו של הגאון מוהרש"ק מג'רבה, איש פלא היה, גאון וקדוש. בספר "ממלכת כהנים" מסופרים עליו מעשי פלא. ובהיות ופרשתינו תחילתה בחלום אמת, נספר אף אנו מעניינו. לאחר פטירתו לחיי עולם, היה בא לאשתו בחלום ומגיד לה מה שיהיה. פעם בא בחלום ואמר לה: הבנים, שהיו צורפים, הניחו כל כספם בחנות ולא לקחוהו עימם לביתם - ועתה באו גנבים לחתור לחנות! מיד קמה והקיצה אותם משנתם, ואמרו: אמת, נכון הדבר. השארנו את הכסף בחנות! מיהרו לחנות באישון לילה והפתיעו את הגנבים בחפירת המחותרת. הגנבים ברחו, והם פתחו את החנות והביאו את הכסף והזהב לביתם. ופעם בא לאשתו ואמר לה, שתאמר לבנים שלא ישלחו כלי כסף לטריפולי. אבל הועיל וההזמנה כבר בוצעה והמשלוח עמד לצאת לדרך, אמרו: חלומות שווא ידברו, ושלחו את הכסף ללוב. באחד הלילות ראתה אימם את בעלה רבי מוסה בחלום, אמר לה: הנה ילדינו לא שמעו לקולך והסתחרו בכלי כסף - הגידי להם שהספינה בה שלחו את כלי הכסף טבעה בים וסחורתם אבדה, היא זה לקח עבורם לשמוע בקול אביהם ואימם. ולאחר כמה ימים הגיעה הידיעה שהספינה אומנם טבעה, ויהי לפלא. מאז נזהרו לשמוע לקול אימם. וכאשר חילקו ביניהם קרקע שירשו מאביהם בשותפות, אמרה להם אימם: אביכם בא בחלום ואמר לי שלא חילקתם כהוגן, וחלק של פלוני ראוי לחבירו. שמעו בקולה ועשו כאשר הורתה. "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם".

זיזרת השבוע

הבא שלושה עניינים שנזכרים גם במגילת אסתר.

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישא ברכה

תשובה לחידה מפרשת "וישב": רש"י לז, ב ונראה מה יהיו...

והייתם לי סגולה

הוותך בממונו זוכה לאריכות ימים (מגילה דף י"ח ע"ה, במעשה עם רבי נחוניה בם הקנה). וכבר אמרו חכמינו, שיותר טוב להתחבר עם אדם עם הארץ שוותך בממונו כמשא ומתן, מלהתחבר עם תלמיד חכם שעצרו וקפדו (ספר חסידים סימן שכ"ג).

(ישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הזיכרון הבנים

על הפירות הנושרים

בספר "סימן לבנים", הביא שבאחת משיחותיו אמר כבוד קדושת האדמו"ר מטאלנא שליט"א, כי יש להורים להתבונן במה שמובא בספר "אור ישראל" על הגה"צ רבי ישראל סלנטר זצ"ל, שהיה גאון הגאונים בתורת הנגלה, והקים את תורת המוסר ועול מידות טובות, והזניח את כל עיסוקיו על מנת לקרב את ליבות עם בני ישראל לאביהם שבשמים, כידוע וכמפורסם, והנה בנו יצא רחמנא ליצלן לתרבות רעה, התרחק מאביו והתגורר באזור מרוחק מאוד, הן מבחינה גיאוגרפית, והן מבחינה רוחנית. הגה"צ רבי ישראל סלנטר זצ"ל שמע על מקום שבנו שוהה בו, עמד ונסע לאותו המקום בהיחבא, למרות שידע שאין לו מה לדבר עם בנו על חזרה לחיי התורה. הנסיעה באותם הימים גבלה במסירות נפש של ממש, וארכה ימים רבים. כשהגיע לאותה העיר, בירר היכן מקום אכילתו של בנו, ובממון רב ובשכנועים מרובים הצליח לשכנע את בעלי המקום לאפשר לו לשנות כמה מן המאכלים וכמה מאופני הבישול על מנת להפחית ולו במעט את איכות וכמות האיסורים אותם אוכל בנו יום יום. כל ההשקעה הזו השקיע רבי ישראל סלנטר בשביל חסוך מבנו איסור חמור ולהאכילו איסור קל יותר, למרות שידע שלאחר שישבו למקומו, הדברים יחזרו לקדמותם, אולם עשה את אשר הבין שמוטל עליו באותה השעה. אמר האדמו"ר מטאלנא, אילו אנו היינו נשאלים על אדם שבנו ירד מדרך התורה ונמצא באוסטרליה, ועל מנת להגיע לשם צריך האב לאסוף פרוטה לפרוטה, וגם כאשר יגיע לשם ספק גדול אם יצליח לעשות דבר מה, מלבד האפשרות להוריד את חומרת האיסורים שבנו עובר שם בכל יום ויום, שלא יהיו כרת אלא לאו וכיוצא בזה, אנו כ"מבנים" לא היינו ממליצים כלל, ולא היינו יכולים להבין את הרעות, אולם מצד שני היינו מצטערים ובוכים מייאוש, ו"מברכים" את האשמים. זוהי טעות כפולה - הטעים האדמו"ר מטאלטנא - הן חוסר ההבנה ברווח שבמיעוט האיסורים והן ההתמרמרות והטחת הדברים מתוך יאוש. לפי שאם אומנם אין מה לעשות, על האדם שהוא בעל נפש להרחיק מעצמו את העצבות ולסמוך את עצמו על ה', לפי שאינו יכול לעשות מאומה ואין לו להצטער שעה שידוע שכעסו לא יועיל במאומה, ומאידיך, כל מה שניתן לעשות, צריך להיעשות בעוז ובתעצמות.

ה' יעזרנו ויצילנו ממה שראות עינינו מדי יום ומדי שעה, חובתינו לעזור לאותם בנים - פירות הנושרין, להיטיב עימם, למושכם בעבותות אהבה ולנסות להציל מה שאפשר, אחד המרבה ואחד הממעט, וה' יציל את בנינו ובנותינו מאווירת הרחוב הסוחפת, ויטע בליבם אהבתו ויראתו. תביאמו ותיטעמו בהר נחלתך, אכ"ר.

שלום בית

רוזניות שאינה רצויה

סיפר חכם אחד: בזמן היותי בשליחות בחו"ל, התארחתי בשבת בבית יהודי נכבד ומוקיר רבנו (אך לדאבוני חסר דעת ומוסר). בבואנו בליל שבת מבית הכנסת מתפילת ערבית, פתח בעל הבית ואמר בדביקות את כל המזמורים והתיקונים. אנוכי בהיותי רעב, עייף ויגע מהדרך, התאפקתי וציפיתי בחוסר סבלנות לרגע בו יסיים את המזמורים ויתחיל לקדש. כשסיים וסגר את סידורו העבה, הרגשתי הקלה על ליבי... אך מה נדהמתי לראות את "חסיד שוטה" זה, ניגש לארון הספרים ומוציא חומש, ומודיע לי כי מנהגו מאז ומתמיד ללמוד "שנים מקרא ואחד תרגום" מפרשת השבוע. ובטרם התאוששתי מתדהמתי, החל לקרוא הפרשה... עליו ועל כיוצא בו כבר אמר הכתוב: "אדם ביקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמו"... ובחיי הנישואין צריך זהירות יתירה שלא תהיה פגיעה באישה ובילדים כתוצאה מ"קבלות" שמקבל הבעל על עצמו. צריכים זהירות משנה כאשר הבעל מתקדם ברוחניות ואשתו נשארת מאחור... ועינינו ראו שפעמים נחרבו בתים ונתאמללו ילדים מרוחניות שאינה רצויה! חובה שהיא זכות לאדם להתעלות ולהתרומם, אך יחד עם שותפתו לחיים, וכן להיפך באישה! אין זו מצוה לעשות חומרות וסייגים שמצערים את בני הבית ומקוממים את הבעל. יעשו זאת במתינות, בשותפות ובאהבה לכבוד הבורא, והוא ישלח שכרם במושלם.

אברי שינר

- הרה"ק רבי אריה ליב מגור אומר: הכנעה הבאה מתוך השגה והתרוממות, סימן הוא לאהבה אמיתית.
- הרה"ק רבי מרדכי מלכוביץ אומר: כאשר עומדים על הארץ, בטוחים יותר שלא יפלו מאשר כאשר עומדים בגובה.
- הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר אומר: מדוע מברכים "להתעטף בציצית" ולא "להתעטף בטלית"? משום שהציציות תלויות למטה ונגרות על פני הקרקע בענוה ובשיפלות, לכן הן העיקר.
- הרה"ק רבי זונדל מסלנט אומר: אם קטן אתה בעיני זולתך, ולא ישימו לב אליך, אל יפלו פינך - כי גם הכוכבים ידמו אליך. (פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

מתבגר, הקליפה הולכת ונעשית קשה יותר ויותר, עד שנהיית כעץ קשית. מי שמבקש לפצח שקד צעיר כדי להגיע אל התוך והפנים, מלאכתו קלה עד מאוד. הקליפה מתבקעת מיד. אבל אם ירצה לפצח שקד "מבוגר" - יאלץ להפעיל כוח רב, להשתמש במפצח עשוי מתכת ולא תמיד יצליח. לא אחת, תשבר הקליפה - אך גם הפרי יתרסק... **והנמשל** מובן. הפרי - רמז ללב החניך, לתוכו הטוב והנפלא. אבל את לב הבן, לב התלמיד, עוטה קליפה שיש להבקיע. קליפה זו - הם הבלי הנעורים ומדוחי היצר. אם מחנכים כראוי מגיל צעיר, קליפה זו ירוקה היא ורכה, החינוך מבקיע דרך אל הלב הנפלא, ומצמיח פרי הילולים של מידות טובות ונימוסים, של אמונה זכה ומורשת דורות. אבל בגיל מאוחר יותר - קליפה זו מתקשחת, החניך שבו כבר במרד גיל ההתבגרות, בז לנסיגות החינוך וממאן לפתוח את ליבו, לאפשר אליו גישה. הוא בבחינת "אגוז קשה לפיצוח"! כלפי מה הדברים אמורים? על ארון הברית, שבו ספר התורה ולוחות הברית, עוצבו שני כרובי זהב ופניהם פני נערים רכים. ויש להבין, האם המבוגרים אינם חייבים בלימוד התורה? הן חייבים הם יותר מהנערים, שאינם בני מצוות! ודאי, אבל "הלומד כשהוא ילד למה הוא דומה, לדיו כתובה על נייר חדש" - הלימוד מושרש, ב"גירסתא דינקותא". זו התקופה הקובעת בחיי הילד, ויש לנצלה כדי להשריש ערכים, להעצים אמונה, להקנות כל מידה טובה!

(מעין השבוע)

היהודים, מאמינים בני מאמינים הם. לא המצרים, לא האשורים והבבלים, לא היוונים והרומאים, לא הקאדי והבישוּפּים, אף לא הקומוניסטים וחברי הקיבוצים, לא יכבו את להט האמונה, לא יקפדו את זיק המורשת. יכולה הגחלת להסתר מתחת להררי אפר, אבל כשהאפר יוסר, וינפחו בה - תשתלהב ללהבה יוקדת. יכולים הם לטמא במעשים, להשחית ולסאב, לפתות ולהדחיק - אבל אין להם גישה לפנימיות, לתוך, לגרעין הזהב. וכשם שגחלי הקטורת לא התיכו את ציפוי המזבח, כך אש התאווה אינה בוקעת לפנימיות ליבו של היהודי! **משלו** רבותינו משל למה הדבר דומה, לאדם שגנב תרנגול מחברו. לא רצה שיוכל לזהותו, מה עשה? מרט את זנבו, תלש את נוצות כנפיו, לא נחה דעתו עד שהתיז עליו צבע שחור. הלך עם המלקוח ברחוב, ופגש בבעליו. הכיר הלה את העוף וקרא: "גנב, השב לי את התרנגול!". היתמם הגנב ושאל: "איך נראה התרנגול שלך? אם היה זנבו ארוך - הנה זה זנבו קצר. היה לבן - וזה שחור..." קרא בעל התרנגול: "יכול אתה לשנותו ככל שתרצה, רק תשחררו מלפיתתך - ותראה איך ירוץ אלי!". ואף אנו, במהרה בימינו, שקועים במה שהננו, מרוטים ומאופרים, רק נשמע קול שופרו של משיח, איך נרוץ לקראתו!

הגאון מוילנה זצ"ל, היה שר התורה בנגלה ובנסתר. כל מי שמצוי אצל כתביו יודע, כי אין למצוא בהם משלים. סגנונו - קב ונקי, מילה בסלע, ב"קצירת האומר". ובכל זאת, מצינו שהשתמש **במשל**. וכך אמר: השקד בצעירותו, עטוי בקליפה ירוקה רכה. ככל שהוא

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ כל דבר שאינו כלי, ואינו ראוי למאכל אדם או בהמה, כגון אבנים וחול, הרי זה מוקצה ואסור לטלטלו, והוא הנקרא מוקצה מחמת גופו.
- ✓ עצמות וקליפות שאינם ראויים למאכל בהמה, כגון קליפות אגוזים וביצים אסור לטלטלן. וכן עצמות שהם קשים שאינם ראויים אפילו לכלבים, ואם נשתייר מקצת בשר על העצמות, מותר לטלטל אגב הבשר.
- ✓ עצמות וקליפות שאינם ראויים למאכל בהמה כיצד יסירם מעל השולחן? מנער את הטבלה (והוא דף המונח על השולחן כדי לשום עליו הלחם) והם נופלים, וכן הדין במפה הפרוסה על השולחן שמותר לנער את המפה, וכן מותר להעבירם על ידי סכין מן המפה - אם צריך להשתמש במקום שמונחות שם העצמות, ואם הם מאוסים עליו להניחם כך כל השולחן - מותר להעבירם אפילו בידים.
- ✓ עצמות שראויים לכלבים, וקליפות שראויות למאכל בהמה, ופירורים שאין בהם כזית, מותר להעבירם מעל השולחן ואפילו בידים. וגרעיני תמרים במקום שמאכילים אותם לבהמה - מותר לטלטלם, ואדם חשוב צריך להחמיר על עצמו שלא לטלטלם אלא דרך שינוי, כגון לזרוקם בלשונו או לטלטלם אגב פת.
- ✓ דברי מאכל שאינם ראויים לאכילה ללא בישול או אפייה, כגון קמח או שעועית ותפוחי אדמה חיים, הרי הם מוקצים ואסורים בטלטול. ודג מלוח מותר לטלטלו, ושאינו מלוח אסור מפני שאינו ראוי.
- ✓ בשר חי אפילו תפל שאינו מלוח כלל מותר לטלטלו, מפני שיש בני אדם שכוססים בשר חי. ויש אומרים שכל ההיתר הוא בבשר ממין הרוך כגון יונה ובר אוזא, אבל בשר בהמה אסור, ובמקום הדחק יש לסמוך על המקילים. וכן אם הבשר מסריח מותר לטלטלו משום שראוי לכלבים.
- ✓ דברי מאכל האסורים באכילה ואפשר לתקנם לאחר השבת, כגון פירות וירקות שלא הופרשו מהם תרומות ומעשרות, או לחם שלא הופרשה ממנו חלה, מוקצה הם ואסורים בטלטול.
- ✓ תרופות לאדם הבריא, שאסור לו לבלוען בשבת, הרי הן מוקצה, ואם היה חולה מבעוד יום - מותרות הן בטלטול, מטבעות כסף ואסימונים - מוקצה הם, אבל ענק או מחזיק מפתחות שתלוי בו מטבע לנוי - מותר לטלטלו, כיון שהמטבע עשוי להשאר בו בקביעות.
- ✓ אסור לטלטל בהמה, חיה ועוף, ואף על פי כן מותר לכפות את הסל לפני האפרוחים כדי שיעלו וירדו בו, ובעודם עליו אסור לטלטלו.
- ✓ צנצנת זכוכית שיש בה דגי זהב יש להחמיר מלטלטלה בשבת משום מוקצה, והוא הדין לכלוב שיש בו עופות המצפצפים, שאין לטלטל הכלוב בשבת משום מוקצה, ומכל מקום אם החמה זורחת עליהם ויש בזה צער בעלי חיים, מותר לטלטלם מן החמה לצל.
- ✓ רהיט או כל כלי אחר, שנשמט חלק ממנו או נשבר, והוא ניתן לתיקון בנקל, אסור לטלטלו, אפילו אם הוא עוד ראוי לשימוש, גזירה שמא יבוא לתקנו, אבל מותר לסלקו הצידה, אם אומנם הוא עלול להזיק את גוף האדם. נשבר הרהיט או הכלי ואי אפשר לתקנו בנקל, או שאבד החלק שנשמט ממנו - מותר לטלטלו.
- ✓ דלת של בית או של ארון גדול, וחלון שפורקו מצריהם, אסור להחזירם למקומם בשבת, והרי הם מוקצה ואסורים בטלטול, ורק אם פורקו מבעוד יום וגם חשב להשתמש בהם בשבת לאיזה צורך שהוא, מותרים הם בטלטול. וכן ידיה הדלת שיצאה ממקומה שבדלת, אסור להחזירה, והרי היא מוקצה, אך ידיה העומדת להכניסה בדלת ולהוציאה כדי לפתוח ולנעול, דינה כדין מפתח ומותר לטלטלה.

(הבית היהודי - חלק א)

העלון מוקדש לתפילת רבים

לרפואתו השלימה של הוד כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה שליט"א.
 הרה"צ רבי יעקב ישכר בער בן סימה רייזל ובזכות זיכוי הרבים יחזקהו ויאמצהו השי"ת
 לאורך ימים ושנים דשנים ורעננים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אכי"ר.